

Kaplan – omvända lågfärgshöjningar

Håkan

1 Grundidén

Omvända lågfärgshöjningar, ofta kallade Kaplan, förknippas med Kaplan–Sheinwolds budsystem. Det är höjningarna av öppningsbudet 1♣ och 1♦ som är omvända: den starka stödhanden bjuder lågt och den svaga stödhanden hoppar.

Svar	Traditionell betydelse	Omvänd höjning
1♣–2♣	Cirka 6–9 hp	Cirka 10+ hp, krav
1♣–3♣	Cirka 10–12 hp, invit	Svagt, spärrande
1♦–2♦	Cirka 6–9 hp	Cirka 10+ hp, krav
1♦–3♦	Cirka 10–12 hp, invit	Svagt, spärrande

Den starka handen får utrymme att undersöka 3NT eller slam. Den svaga handen tar bort budutrymme för motståndarna. Konventionen fungerar även inom 2/1, men enkelhöjningen är **inte automatiskt utgångskrav**.

2 Stöd, styrka och krav

En vanlig enkelhöjning visar minst cirka 10 hp, normalt ingen fyrkorts högfärg och gott stöd. Efter 1♣ krävs vanligen minst fem klöver; efter 1♦ kan fyra ruter räcka om öppningen lovar minst tre. Öppnar ni med kort klöver måste stödkravet anpassas. Hoppet till treläget visar i den svaga varianten typiskt ungefär 0–6 hp och minst fem stöd, gärna sex. Zoner och fördelning påverkar hur aggressivt man spärrar. Vissa par spelar i stället 6–9 hp som en blandad höjning. Dessa två betydelser får inte blandas ihop.

I exemplet gäller följande enkla överenskommelse: enkelhöjningen är rondkrav. Öppnarens direkta 2NT visar en balanserad minimihand med håll och är passbart. Öppnarens direkta återbud 3♣ respektive 3♦ visar minimum och är passbart. Ny färg på tvåläget visar i första hand håll inför sang och är krav. Fortsatta kravlägen efter dessa hållbud måste preciseras separat. Andra versioner av Kaplan har andra stoppregler.

3 Exempel utan inkliv

I samtliga exempel öppnar Nord och Syd är svarshand. Händerna visas i ordningen spader, hjärter, ruter, klöver.

1. Invitstyrka med ruterstöd

Syd har 11 hp:

♠ A72				
♥ K83	West	North	East	South
♦ QJ864	1♦	Pass	2♦	
♣ 92				

2♦ är den starka höjningen. Syd saknar fyrkorts högfärg och vill undersöka utgång. Nord får inte passa 2♦, men kan med minimum återbjuda ett passbart 3♦ enligt vår överenskommelse.

2. Utgångstyrka med klöverstöd

Syd har 14 hp:

♠ AQ3				
♥ K72	West	North	East	South
♦ 84	1♣	Pass	2♣	Pass
♣ KQ865	2NT	Pass	3NT	

2♣ har ingen övre styrkegräns. Nord visar här en balanserad minimihand med håll genom 2NT. Syd har tillräckligt för att höja till 3NT. Med ännu starkare kort kan samma första svar inleda en slamundersökning.

3. Svag spärrhöjning

Syd har 4 hp och sex klöver:

♠ 7				
♥ 864	West	North	East	South
♦ 953	1♣	Pass	3♣	
♣ KJ8762				

3♣ är svagt och inte krav. Nord passar normalt. En minimihand ska inte bjuda utgång därför att partnern har hoppat. Handen passar bäst för en aggressiv höjning i gynnsam zon.

4. Bjud högfärgen först

Syd har 12 hp:

♠ KQ84				
♥ A72	West	North	East	South
♦ QJ963	1♦	Pass	1♠	
♣ 8				

Trots fem ruter och invitstyrka bjuder Syd 1♠. Möjligheten till en högfärgsutgång undersöks före ruterstödet.

5. Mellanhanden med 8–9 hp

Syd har 9 hp:

♠ K72				
♥ Q83	West	North	East	South
♦ J4	1♣	Pass	1NT	
♣ K9762				

Om 3♣ visar högst cirka 6 hp finns ett mellanområde. Här är ett naturligt 1NT rimligt om det ingår i parets svarssystem. På en obalanserad hand kan ett naturligt färgsvar passa bättre. Höj inte mekaniskt till 2♣ med alla händer som är för starka för spärrhöjningen.

6. Vi kan stanna under utgång

	West	North	East	South
	1♦	Pass	2♦	Pass
	3♦	Pass	Pass	Pass

Nord visar minimum och Syd har bara invitstyrka. 3♦ blir slutbud. Detta illustrerar varför omvänd enkelhöjning och utgångskrav måste hållas isär.

7. Hållbud inför 3NT

	West	North	East	South
	1♣	Pass	2♣	Pass
	2♦			

Enligt vår metod visar 2♦ i första hand ruterhåll. Det behöver inte lova fyra ruter. Paret undersöker om sidofärgerna är tillräckligt skyddade för sang. Ett hållbud är inte detsamma som ett kontrollbud för slam: en singleton kan vara en kontroll men är inte ett sanghåll.

4 Efter motståndarens inkliv

Kaplan behöver inte gälla efter inkliv. En vanlig och enkel metod är att stänga av omvända höjningar när motståndaren bjuder en färg före svarshanden. Då används naturliga höjningar för svagare stöd och överbud i inklivsfärgen för starkt stöd. Alla följande konkurrensexempel använder denna överenskommelse.

8. Enkelhöjning efter inkliv: svagare stöd

Syd har 7 hp:

♠ 83				
♥ K72	West	North	East	South
♦ Q84	1♣	1♠	2♣	
♣ Q9762				

2♣ visar här ungefär 6–9 hp med stöd och är inte krav. Det visar inte samma starka hand som efter 1♣–pass–2♣.

9. Starkare klöverstöd visas genom överbud

Syd har 11 hp:

♠ 83				
♥ A72	West	North	East	South
♦ K84	1♣	1♠	2♠	
♣ KJ962				

2♠ är ett överbud i motståndarens färg. Vi spelar det som minst invitstyrka med klöverstöd, rondkrav. Det lovar inte spaderhåll. Med minimum kan Nord bjuda 3♣; med extra styrka undersöks utgång. Syd kan också vara starkare än en ren invit-hand.

10. Samma princip efter hjärterinkliv

Syd har 11 hp:

♠ A72				
♥ 83	West	North	East	South
♦ KJ864	1♦	1♥	2♥	
♣ K92				

2♥ visar enligt vår metod minst invitstyrka med ruterstöd. Med en svagare stöd-hand skulle Syd i stället bjuda ett naturligt 2♦. Överbudet lovar inte hjärterhåll.

11. Hopp efter inkliv

West	North	East	South
1♣	1♠	3♣	

Här väljer vi att spela 3♣ som spärrande med långt stöd. Andra par spelar hoppet som invit eller blandad höjning. Att säga att Kaplan är av räcker därför inte: hoppets betydelse måste också stå i systemet.

12. Inkliv på tvåläget

West	North	East	South
1♦	2♣	3♣	

3♣ är överbud med starkt ruterstöd. Eftersom vi redan är på treläget behöver handen tåla denna nivå; en gränshand med 10 hp är inte automatiskt tillräcklig. Bestäm om budet är invit eller utgångs krav. I vår enkla metod är det minst invit och krav till minst 3♦.

5 Efter dubbling och efter senare störning

Efter en upplysningsdubbling måste ni också bestämma om Kaplan gäller. En enkel metod är naturligt 2♣ eller 2♦, spärrande hoppstöd och artificiellt 2NT som minst invit med stöd (Jordan/Truscott efter särskild överenskommelse). Redubbling kan då användas för starka händer utan samma stödtyp.

Om motståndaren bjuder först *efter* den starka höjningen försvinner inte informationen:

West	North	East	South
1♣	Pass	2♣	2♠

Syd har redan visat den starka klöverhöjningen. Ni måste ha regler för Nords pass, dubbling, sangbud och stöd i detta läge. Att Kaplan är av efter ett tidigare inkliv betyder inte att en redan avgiven stark höjning blir svag.

6 Det viktigaste att avtala

1. Vilket stöd krävs efter respektive lågfärgsöppning?
2. Är enkelhöjningen invit eller bättre, eller alltid utgångskrav?
3. När är 2NT och tre i öppningsfärgen passbara?
4. Är hoppstödet svagt eller en blandad höjning?
5. Gäller metoden efter inkliv, dubbling och av en passad hand?
6. Hur visas starkt stöd när Kaplan är av?

Källa och exempel

Grundprinciper och variationsfrågor: Larry Cohen, *Inverted Minors*, <https://larryco.com/bridge-articles/inverted-minors>. Händerna och konkurrensmetoden ovan är pedagogiska exempel och en uttrycklig systemöverenskommelse, inte ett påstående att alla Kaplanvarianter använder samma fortsättning.